

Minimalni zahtevi za četvrtu godinu:

Udžbenik: More Work in Progress, Longman

Gramatika:

Vremena: Present Simple Tense
Present Continuous Tense
Past Simple Tense
Past Continuous
Present Perfect

Kondicionalne rečenice: Tip I , Tip II i Tip III

Pasive: od svih Simple i Continuous vremena

Poređenje prideva: pravilna i nepravilna komparacija

Pisanje CV i Letter of Application

Present Simple Tense

Sadašnje vreme svih glagola obrazuje se tako da se uz glagolska vremena uvek stavljaju lične zamjenice. Jedino se treće lice jednine prezenta razlikuje od ostalih lica, jer dobija nastavak "-s" ili "-es", osim glagola:

npr.: he dresses, he teaches.

Glagoli koji se u infinitivu završavaju na "-y", kad pred tim "y" stoji suglasnik, mijenjaju "y" u "i", u trećem licu jednine:

to cry (he cries), to try (he tries).

Odrični oblik sadašnjeg vremena pravi se tako što se uzme sadašnje vrijeme pomoćnog glagola "to do", pa se zatim doda negacija "not" i infinitiv glagola koji se mijenja, bez prijedloga "to":

I write (ja pišem) - I do not write, I don't write

Upitni oblik sadašnjeg vremena pravi se tako pravi se tako što se uzme sadašnje vrijeme pomoćnog glagola "to do" u inverziji i infinitiv glagola koji se mijenja, bez prijedloga "to".
You write (ti pišeš) - Do you write? (pišeš li?)

Simple Present se upotrebljava:

- da potvrdi jednu poznatu istinu: fish live in water (ribe žive u vodi);
- da označi radnju koja se vrši po navici: I always rise early (uvijek ustajem rano);
- da označi radnju koja se ponavlja: I have an English lesson three times a week (imam čas engleskog tri puta sedmično).

The sun rises.

past

present

future

Sunce izlazi svaki dan, prije, sada i poslije.

to call - zvati

I call	ja zovem	I do not call	do I call?
you call	ti zoveš	you do not call	do you call?
he, she, it calls	on, ona , ono zove	he, she, it does not call	does, he ,she, it call?
we call	mi zovemo	we do not call	do we call?
you call	vi zovete	you do not call	do you call?
they call	oni, one, ona zovu	they do not call	do they call?

Present Continuous

prezent glagola "to be" + prezent particip glavnog glagola

I am speaking (ja govorim)

you are speaking

he, she, it is speaking

we are speaking

you are speaking

they are speaking

Present participle se pravi dodavanjem glagolu nastavka "-ing". Međutim, ponekad moramo malo promeniti reč, verovatno udvostručiti ili izostaviti jedno slovo.

Present Continuous Tense (sadašnje trajno vreme) se upotrebljava:

- da označi radnju koja se vrši u vremenu kada o njoj govorimo:
I am learning English now. (sada učim engleski)

to call - zvati

I'm calling

you're calling

he, she, it's calling

we're calling

you're calling

they're calling

I'm not calling

you aren't calling

he, she, it isn't calling

we aren't calling

you aren't calling

you aren't calling

am I calling?

are you calling?

is he, she, it calling?

are we calling?

are you calling?

are they calling?

Past Simple

Da bi napravili prošlo svršeno vreme koristimo infinitiv i prošli oblik (preterit) glagola.

-	infinitiv	preterit	past particip	
pravilni glagoli	work explode like	worked exploded liked	worked exploded liked	Prošli oblik svih glagola završava na -ed.
nepravilni glagoli	go see sing	went saw sang	gone seen sung	Prošli oblik nepravilnih glagola se ne tvori po nekom pravilu i uči se napamet.

upitna rečenica:

Did you play tennis last week. (je si li igrao tenis prošle sedmice)

Did he watch TV last night. (je li gledao TV prošle sedmice)

Glagol did (preterit od "do") u svim licima ima isti oblik.

I did not go to London. (nisam bio u Londonu)

You did not go to London.

He did not go to London. itd.

Negacija se pravi uz pomoć pomoćnog glagola Did i rečice NOT

He did not read a book last night.

Glagol be nema u svim licima isti oblik, upitnu rečenicu pravimo zamjenom subjekta i glagola.

I, he, she, it was here. - Was I, he, she, it here?

You were here. - were you here?

Past Simple Tense (Preterite Tense) koristimo:

a) da se izrazi radnja koja se desila u prošlosti i potpuno završila pa nema nikakve veze sa sadašnjošću:

I was in Liverpool last year. (bio sam u Liverpoolu prošle godine);

b) da se izrazi radnja koja je trajala neko vrijeme u prošlosti bez ikakve veze sa sadašnjošću:

We went to school when we were children. (išli smo u školu kada smo bili djeca); to call - zvati

I called (ja sam zvao)

you called

he, she, it called

we called

I didn't call

you didn't call

he, she, it didn't call

we didn't call

did I call?

did you call?

did he, she, it call?

did we call?

you called
they called

you didn't call
they didn't call

did you call?
did they call?

Present Perfect

pomoćni glagol "to have" + past particip glavnog glagola

Present perfect se koristi:

- da se opiše radnja ili stanje koje je počelo u prošlosti i nastavlja se u sadašnjosti:
- I have lived in Sarajevo since 1970. (živim u Sarajevu od 1970-te, i još uvijek živim);
- da se izrazi radnja koja je završena u vremenskom periodu koji još traje:
I have been to Zagreb this week. (ove nedjelje sam putovao u Zagreb, sedmica još nije završena);
- da se označi radnja koja je završena nekad u prošlosti, ali je rezultat radnje važan:
I have bought a car. (kupio sam auto, važno je da je auto kupljen, nije bitno kada);
- uz priloge koji označavaju neprekidan razmak vremena: **ever, never, yet, already, since, for**:
Have you ever been to Bosnia? (jeste li ikada bili u Bosni?);
- da se izrazi radnja koja se upravo dogodila (uz priloge "**just**" ili "**just now**"):
The guests have just entered the hall. (gosti su upravo ušli u dvoranu).

to call - zvati

I have called (ja sam zvao)
you have called
he, she, it has called
we have called
you have called
they have called

I haven't called
you haven't called
he, she, it hasn't called
we haven't called
you haven't called
they haven't called

have I called?
have you called?
have he, she, it called?
have we called?
have you called?
have they called?

Past Continuous

prošlo vreme glagola "to be" + particip prezenta glavnog glagola

She was reading. (ona je čitala)
We were playing. (mi smo igrali)

Odrični oblik se pravi dodavanjem rečice not:
She was not reading - She wasn't reading.

Upitni oblik se pravi inverzijom:
Was she playing?
Were we playing?

Nesvršeni preterit se upotrebljava:

- da se opiše radnja koja je trajala do trenutka kada ju je prekinula neka druga prošla radnja:

I was having a beautiful dream when the alarm clock rang. (divno sam sanjao kada se alarm oglasio);

I was watching TV when you telephoned. (gledao sam TV kada si nazvao)

I was going to spend the day at the beach but I've decided to go on an excursion instead. (mislio sam provesti dan na plaži ali sam odlučio otići na ekskurziju)

- za dve radnje koje se dešavaju istovremeno:

The children were playing while their mothers were chatting. (djecu su se igrala dok njihove majke čavrljale)

to call - zvati

I was calling.
you was calling.
he, she, it was calling
we were calling
you were calling
they were calling

I was not calling
you were not calling
he, she, it wasn't calling
we weren't calling
you weren't calling
they weren't calling

was I calling?
were you calling?
was he, she, it calling?
were we calling?
were you calling?
were they calling?

Poređenje prideva - Comparison

Pridevi imaju tri stupnja poređenja:

prvi stupanj - jednakost - positive

drugi stupanj - nejednakost - comparative

treći stupanj - nadmoćnost - superlative.

Jednakost se izražava pomoću reči "as...as" i pozitivna prideva.

He is as rich as his friend. (on je isto toliko bogat kao njegov prijatelj).

He is as strong as a horse. (jak je kao konj)

Komparativ, kojim se izražava umanjenost, obrazuje se pomoću reči "less...then":

He is less rich than his brother. (on je manje bogat od svog brata)

Komparativom se izražava uvećanost, i obrazuje se:

- kod jednosložnih i nekih dvosložnih prideva dodavanjem nastavka "er":

He is richer than his friend. (on je bogatiji od svog brata);

- kod višesložnih prideva dodavanjem nastavka "more" ispred prideva:

He is more independent than his brother. (on je samostalniji od svog brata);

Treći stupanj superlativ može biti:

- relativni, kada je poređenje izraženo pridevom na najvišem ili najnižem stepenu.

On se pravi kod:

-jednosložnih i nekih dvosložnih prideva kojima prethodi član the i dodaje im se nastavak "-est": he is the richest (on je najbogatiji);

-višesložnih prideva kojima prethode reči "the most":
he is the most intelligent (on je najpametniji);

pretty, prettier, the prettiest;

narrow, narrower, the narrowest;

clever, cleverer, the cleverest

simple, simpler, the simplest;

polite, politer, the politest.

Poređenje koje se dobiva dodavanjem reči "more" za komparativ i "the most" za superlativ ispred prideva naziva se romansko poređenje. Ovim načinom porede se svi višesložni pridevi koji imaju naglasak na prvom slogu, kao i pridevi koji se zavšavaju na "-ed" i "-ing":

famous, more famous, the most famous;

learned, more learned, the most learned;

beautiful, more beautiful, the most beautiful.

mnogi dvosložni pridevi mogu se porediti na oba načina. Takvi su pridevi:
common, cruel, pleasant, quiet, cheerful, handsome itd.

Nepravilna komparacija prideva - Irregular comparison

Nepravilno se porede sledeći pridevi:

Positive	Comparative	Superlative
good (dobar)	better	the best
bad (loš)		
evil (zao)	worse	the worst
much (mnogo)		
many (mnogo)	more	the most
little (malen)	less	the least
		the next (sljedeći, do)
old (star)	older	the oldest
	elder	the eldest
far (daleko)	farther (prostorno dalji)	the farthest
	further (dalji po redu)	the furthest

Passive

subjekat + pomoćni glagol "to be" + particip prošli glavnog glagola

Trpno stanje (pasiv) mogu imati samo prelazni glagoli, tj. takvi koji uza se mogu imati objekat.

Pasiv pokazuje da subjekat ne vrši radnju, već da se radnja vrši na subjektu:

The road has been repaired. (put je popravljen)

Pasivni oblici se tvore tako što se uzme ono vrijeme glagola "to be" koje nam je potrebno i doda se particip prošli glagola kojeg mijenjamo. To znači, da se pasivni prezent tvori od prezenta glagola "to be" i participa prošlog glagola koji mijenjamo.

Aktivnu rečenicu možemo pretvoriti u pasivnu ako se glagol stavi u trpno stanje, subjekat aktivne rečenice postaje objekat pasivne, i ispred njega se stavlja prijedlog "by":

A: Everybody drinks water. (svi piju vodu)

P: Water is drunk by everybody. (voda se pije od sviju)

-	subjekat	glagol	objekat
aktiv	Everybody	drinks	water
pasiv	Water	is drunk	by everybody.

A: I wrote this letter. (ja sam napisao ovo pismo)

P: This letter was written by me. (pismo je napisano od mene)

Trpno stanje se upotrebljava mnogo češće u engleskom jeziku nego u našem, koristi se:

- kada subjekat koji vrši radnju nije poznat:

My car has been stolen. (ukradeno mi je auto)

She was given a nice birthday present. (dobila je lijep poklon za rođendan)

- ako se ne želi pomenuti vršilac radnje:

I have been told that you are engaged. (rečeno mi je da ste se vjerali)

She was said to have left her husband. (priča se da je ostavila svog muža)

- ako nije potrebno pomenuti vršioca radnje jer to proizilazi iz konteksta (smisla) rečenice ili nije bitno za smisao da mora biti pomenut:

Mistakes are always made. (greške se uvijek prave)

- ako je subjekat pasivne rečenice važniji od vršioca radnje:

The "Tower" was written by Meša Selimović. (Roman "Tvrđava" je napisana od strane Meše Selimovića) (autor nas manje interesuje)

The boy was punished by his father. (dečko je kažnjen od svog oca)

Ahmed was attended by his sister during his illness. (Ahmeda je njegova sestra njegovala za vrijeme bolesti)

Konjugacija pasiva u većini mogućih vremena:

infinitiv		to be called
	present	it is called
simple	past	it was called
	future	it will be called
	conditional	it would be called
continous	present	it is being called
	past	it was being called
perfect simple	present	it has been called
	past	it has been called

Kondisional Tip I i Tip II

- [Prvi kondicional \(First Conditional\)](#)
- [Drugi kondicional \(Second Conditional\)](#)
- [Treći kondicional \(Third Conditional\)](#)

Prvi kondicional - realna mogućnost (First conditional: real possibility)

Govorimo o budućnosti. Razmišljamo o nekom uslovu ili situaciji u budućnosti, i njenoj posljedici. Postoji stvarna mogućnost da će se uslov ispuniti. Na primjer, jutro je, kod kuće ste i planirate igrati tenis popodne. Međutim na nebu se javljaju oblaci, zamislite da počne padati kiša. Šta ćete uraditi?

If it rains, I will stay at home. (ako bude padala kiša, ostaću kod kuće)

If	uslov	posledica
If	it rains	I will stay at home.
-	present simple	futur

posledica	if	uslov
futur	if	present simple
I will tell Mary	if	I see her.
What will you do	if	it rains tomorrow.
Their teacher will be sad	if	they do not pass the exam.

Ponekad možemo koristiti: shall, can ili may umjesto will, na primjer:

If you are good today, you can watch TV tonight. (ako budeš danas dobar, možeš gledati TV večeras)

Drugi kondicional - neverovatna mogućnost (Second conditional - unreal possibility or dream)

Kod drugog kondicionala, kao i kod prvog, razmišljamo o nekom uslovu u budućnosti, i rezultatu tog uslova, međutim, za razliku od prvog kondicionala, ovdje ne postoji realna mogućnost da će se uslov ispuniti.

Na primjer: večeras je izvlačenje brojeva lota, niste kupili loto listić, i ne postoji nikakva šansa da ćete dobiti novac. Ali možda ćete kupiti listić do večeras, i onda postoji šansa, ali je to neverovatna mogućnost, jer su izgledi opet jako mali da izvuku vaš listić.

If	uslov	posljedica
If	past simple	kondicional sadašnji
If	I married Mary	I would be happy.
If	it snowed next July	would you be surprised?

